

ОСВІТНІЙ ПРОСТІР УКРАЇНИ В КОНТЕКСТІ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ

Форостяна І.Л., гр. 13ф

Науковий керівник – канд. іст. наук **І.Г. Мухіна**
Харківський інститут фінансів УДУФМТ

Болонський процес має площину, про яку нечасто згадують в українському освітньому просторі. Освіта є надзвичайно дієвим механізмом конструювання європейської ідентичності. Перехід на кредитно-трансферну систему в ЄС пов'язаний виключно з постійним зростанням її масштабів та необхідністю якимось чином обліковувати навчання за кордоном. За статистикою Представництва Єврокомісії за 12 років українцям видано всього 100 грантів мобільності професорсько-викладацького складу, а європейські університети за програмою ERASMUS MUNDUS (програма освітніх обмінів для країн — не членів ЄС) відвідали 79 студентів. За даними Центру О. Разумкова, який проаналізував реалізацію плану дій Україна — ЄС, у програмі ERASMUS MUNDUS узяли участь: у 2004/2005 рр. — шість осіб з України, у 2005/2006 — 24 особи. За даними центру О. Разумкова та «Юкрейніан соціолоджі сервіс», європейцями себе вважають від 25 до 32% наших громадян. Натомість, попри багаторічну декларацію євроінтеграційних прагнень, 52% населення України відчувають свою належність до СНД. Тільки 18,7% наших співгромадян вважають, що в Україні у подальшому переважатиме загальноєвропейська культурна традиція. За останні роки Україна стала більш відкритою для міжнародних освітніх обмінних програм, але в рамках не стільки співробітництва з Європою, скільки співпраці в інституціями США. З 1992 року майже 700 українських студентів, молодих викладачів і поважних вчених здійснили академічні дослідження чи навчання в США, і понад 400 американців були залучені у наукову роботу і навчання в Україні. Отже, заявляючи про власні євроінтеграційні устремління, Україна, поза сумнівом, має впроваджувати «європейський вимір» у власну освітню систему, але на державному рівні розробити заходи щодо збільшення можливостей українських студентів і викладачів навчатися й проводити дослідження у європейських університетах. Загалом потрібно більш активно долучатися до освітніх та культурних процесів, що відбуваються на теренах ЄС. Тільки у соціокультурній сфері можуть розвиватися спільні з Європою ідеї та цінності, які дають громадянам України змогу відчувати себе європейцями.

ЕКОЛОГІЧНА КУЛЬТУРА ЯК ФАКТОР ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ СУЧАСНОГО СУСПІЛЬСТВА

Козир К.С., гр. 22-О, Шотадзе Д.Д., гр. 11-Ф

Науковий керівник – канд. пед. наук, доц. **С.М. Соболева**
Харківський інститут фінансів УДУФМТ

Екологічна культура має давню історію, вона є атрибутивною, але феноменом стала лише у ХХ ст., коли людство усвідомило необхідність перевлаштування свого життя. Конструктивне вирішення проблеми ліквідації глобальної екологічної кризи неможливе поза «межами» екологічної культури.

Екологічна культура, як одна із форм культури – це тип життєдіяльності людини, що успадковується, та її взаємовідносин з навколишнім середовищем, що сприяють здоровому способу життя, стійкому соціально-економічному розвитку, екологічній безпеці країни і кожної людини. Вона є засобом самоорганізації сутнісних сил людини в умовах конкретного природного середовища, мірою освоєння нею засобами природоперетворюючої діяльності, відповідності соціального та природного як складових єдиної системи.

Екологічна культура сприяє гармонізації взаємовідносин суспільства та природи і формуванню нового типу особистості – людини епохи ноосфери. Основним критерієм її виділення є види діяльності, що відповідають основним підсистемам культури – природоперетворюючої, соціальноперетворюючої та духовноперетворюючої.

Інноваційний розвиток суспільства, як гостра потреба сьогодення, характеризується перенесенням акценту на використання принципово нових прогресивних технологій, переходом до випуску високотехнологічної продукції, прогресивними рішеннями в інноваційній діяльності та проведенням політики ресурсозбереження. Екологічна стабільність є головним фактором, що визначає безпечну перспективу розвитку суспільства. Такий розвиток можливий лише за умов відповідності високого рівня технологічної культури такому ж високому рівню екологічної культури.

Екологічна культура не утворюється стихійно, а виникає шляхом формування умов, що сприяють утвердженню її принципів, та у процесі екологічного виховання. Зміна траєкторії суспільного розвитку, подолання екологічної загрози, збереження природного середовища та забезпечення існування цивілізації можливе лише за умов зміни культурологічної основи суспільства.